

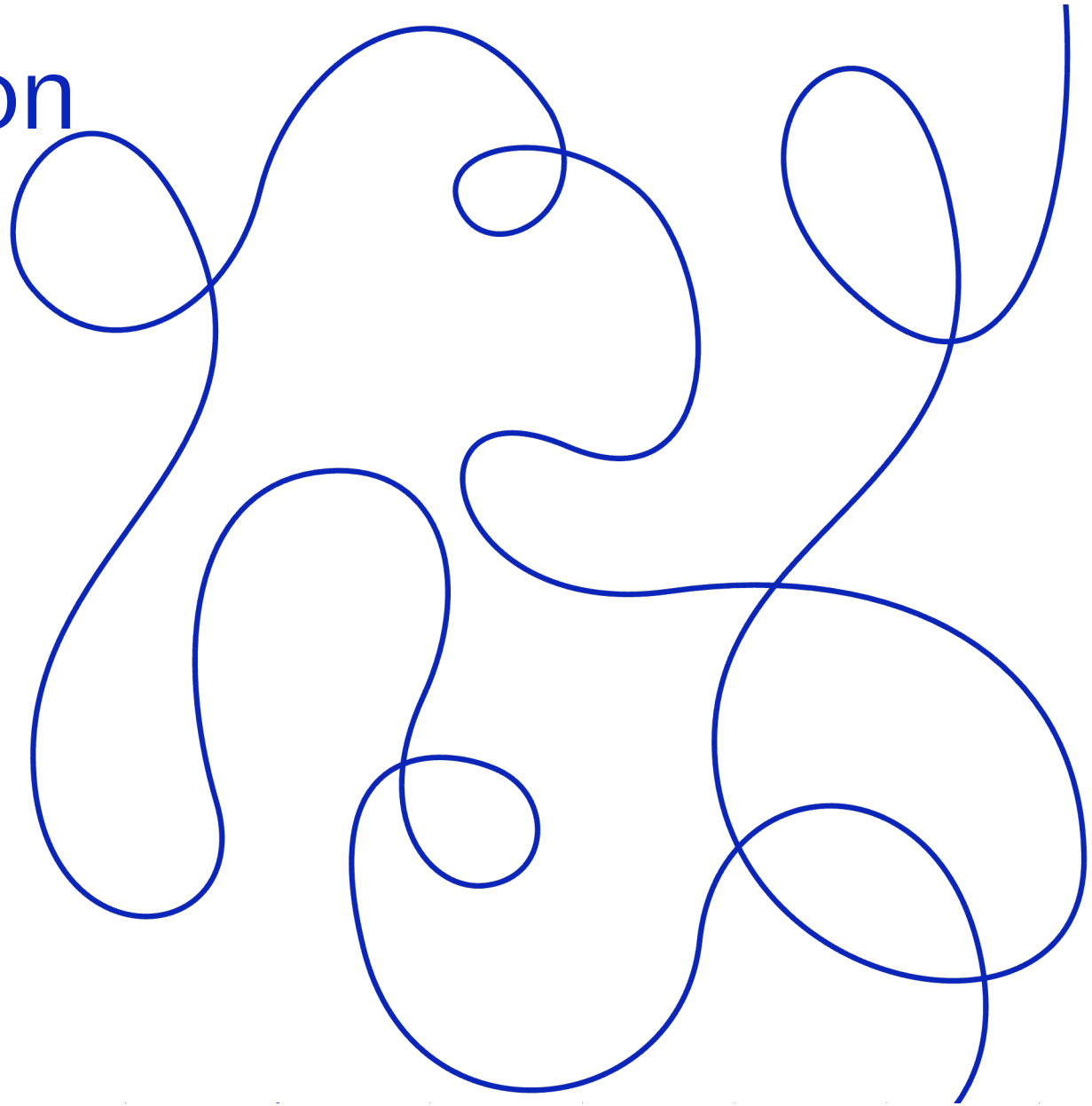
Bærekraftsfylket

Designsprint –dag 1

Oppsummering av prosess og resultat
Boretunet, 18.-19. juni 2025

- 01 Introduksjon
- 02 Proses
- 03 Resultat
- 04 Veien videre

01 Introduksjon og bakgrunn

Bærekraftsfylket

I Fase 2 av prosjektet Bærekraftsfylket ønsker man å gå fra innsikt til handling gjennom å bygge en lærings- og samarbeidsarena som skal:

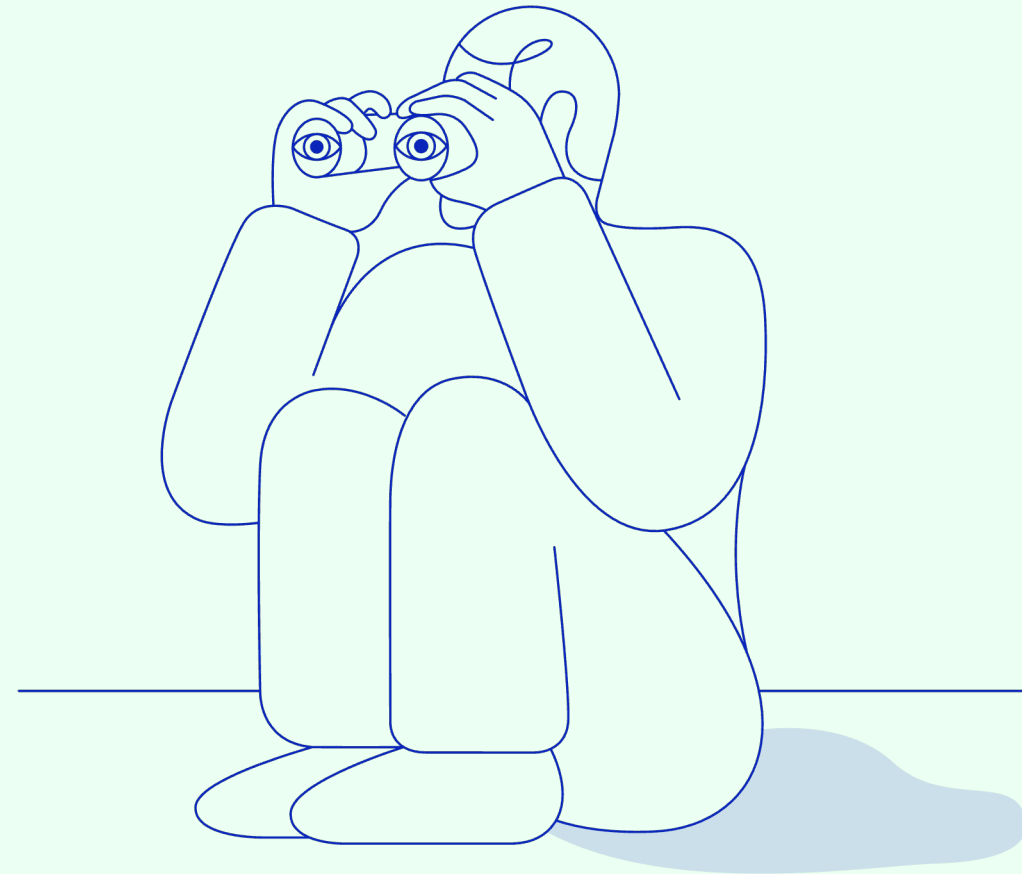
- Øke **kunnskap** om bærekraftig utvikling
- Implementere **bærekraft i praksis** gjennom å legge til rette for en felles innovativ anskaffelse på en valgt utfordring.

Gjennom fire samlinger i 2025 skal kommunale innkjøpsledere, plansjefer og behovseiere sammen:

1. Identifisere og prioritere felles bærekraftsutfordringer
2. Bygge kompetanse i strategisk bruk av virkemidler
3. Utvikle en felles innovativ anskaffelse
4. Skape et konkret bærekraftsløft for Rogalandskommunene

Formålet med den første samlingen er å *definere en felles utfordring vi kan samles rundt som utgangspunkt for en innovativ anskaffelse.*

Denne oppsummeringen dokumenterer prosess, resultat og veien videre som grunnlag for samling 2-4.

Hovedmål som er relevante for Rogaland

2 UTRYDDE
SULT

Store utfordringer gjenstår

For Rogaland betyr dette arbeid for å sikre bærekraftige systemer for matproduksjon som bidrar til å opprettholde økosystemer og styrke evnen til klimatilpasning og jobbe med reduksjon av fedme og overvekt.

12 ANSVARLIG
FORBRUK OG
PRODUKSJON

Store utfordringer gjenstår

For Rogaland innebærer dette å oppnå bærekraftig forvaltning og effektiv bruk av naturressurser, halvere matsvinn og redusere avfallsmengden betydelig gjennom forebygging, reduksjon, materialgjenvinning og ombruk.

13 STOPPE
KLIMAENDRINGENE

Store utfordringer gjenstår

For Rogaland handler det om å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem ved å redusere klimagassutslippet vårt og styrke evnen til å stå imot og tilpasse seg klimarelaterte farer og naturkatastrofer.

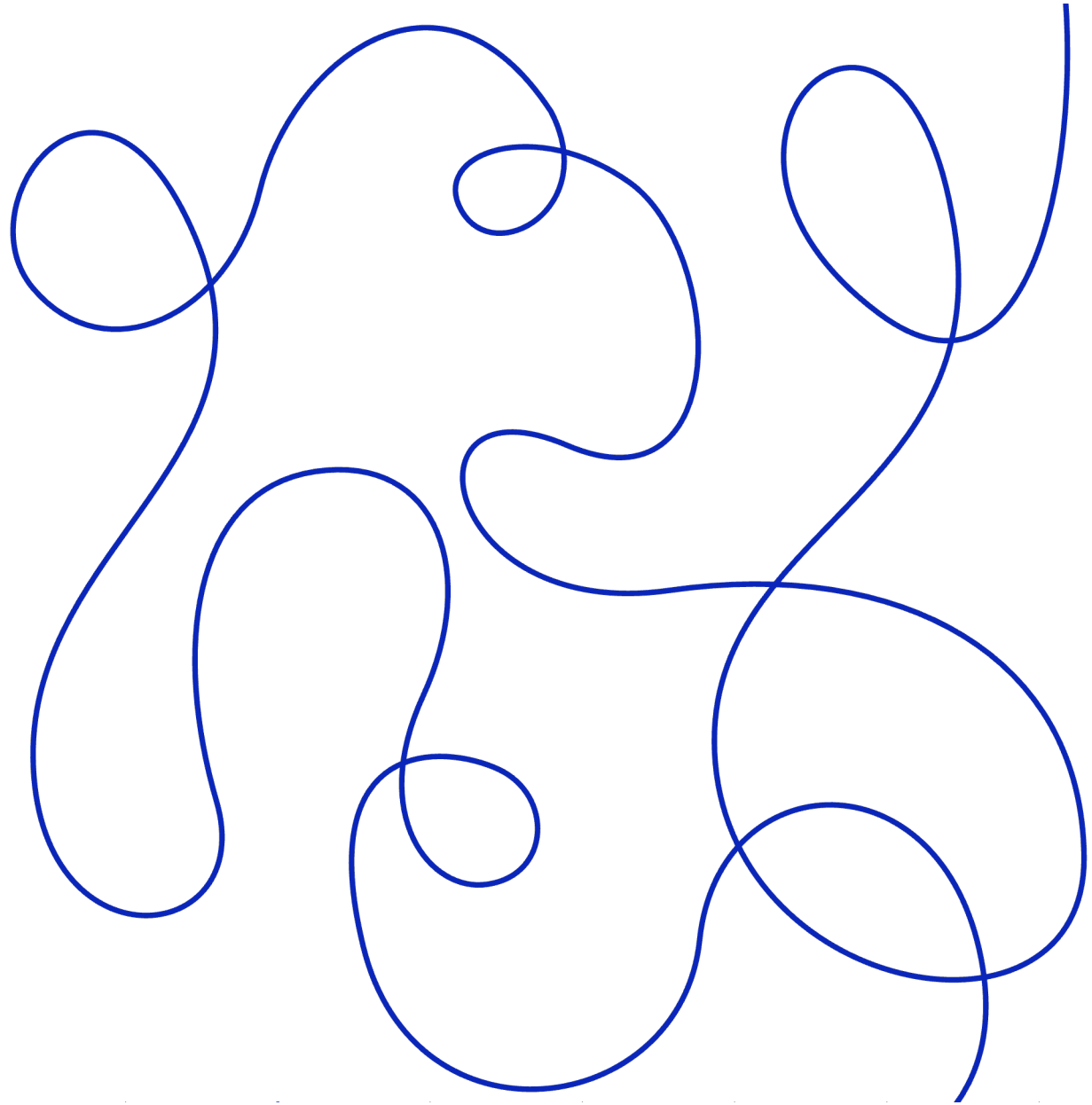
15 LIVET PÅ
LAND

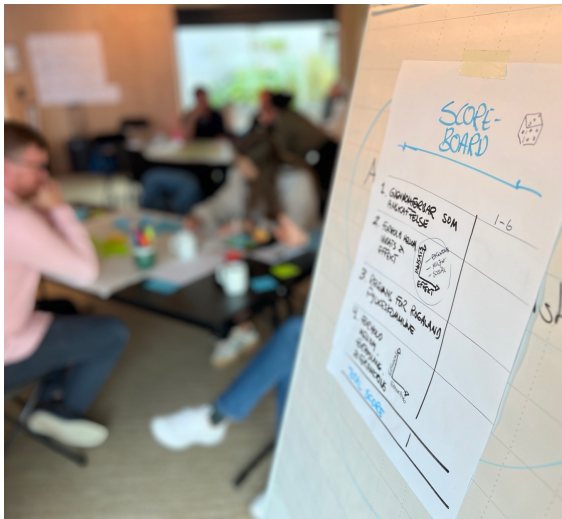

Store utfordringer gjenstår

For Rogaland handler det om å beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig forvaltning av økosystemer, bekjempe landforringelser, stanse avskoging og tap av biologisk mangfold.

02 Proses

Agenda for de to dagene

Målet med dagene er å definere og samles om en felles bærekraftsutfordring som grunnlag for en innovativ anskaffelsesprosess. Dagene brukes til å kartlegge og prioritere de ulike kommunenes utfordringer, herunder overordnet behovskartlegging og potensiell effekt av en innovativ anskaffelse. Til slutt ser vi på hvordan vi må forankre arbeidet mot videre prosess.

Dag 1

Introduksjon og komme i gang

Definere oppdraget

Beskriv utfordringen

Input: Innovative anskaffelser

Oppsummering av dag 1

Dag 2

Innsjekk

Problemtre

Kvalifisere utfordring

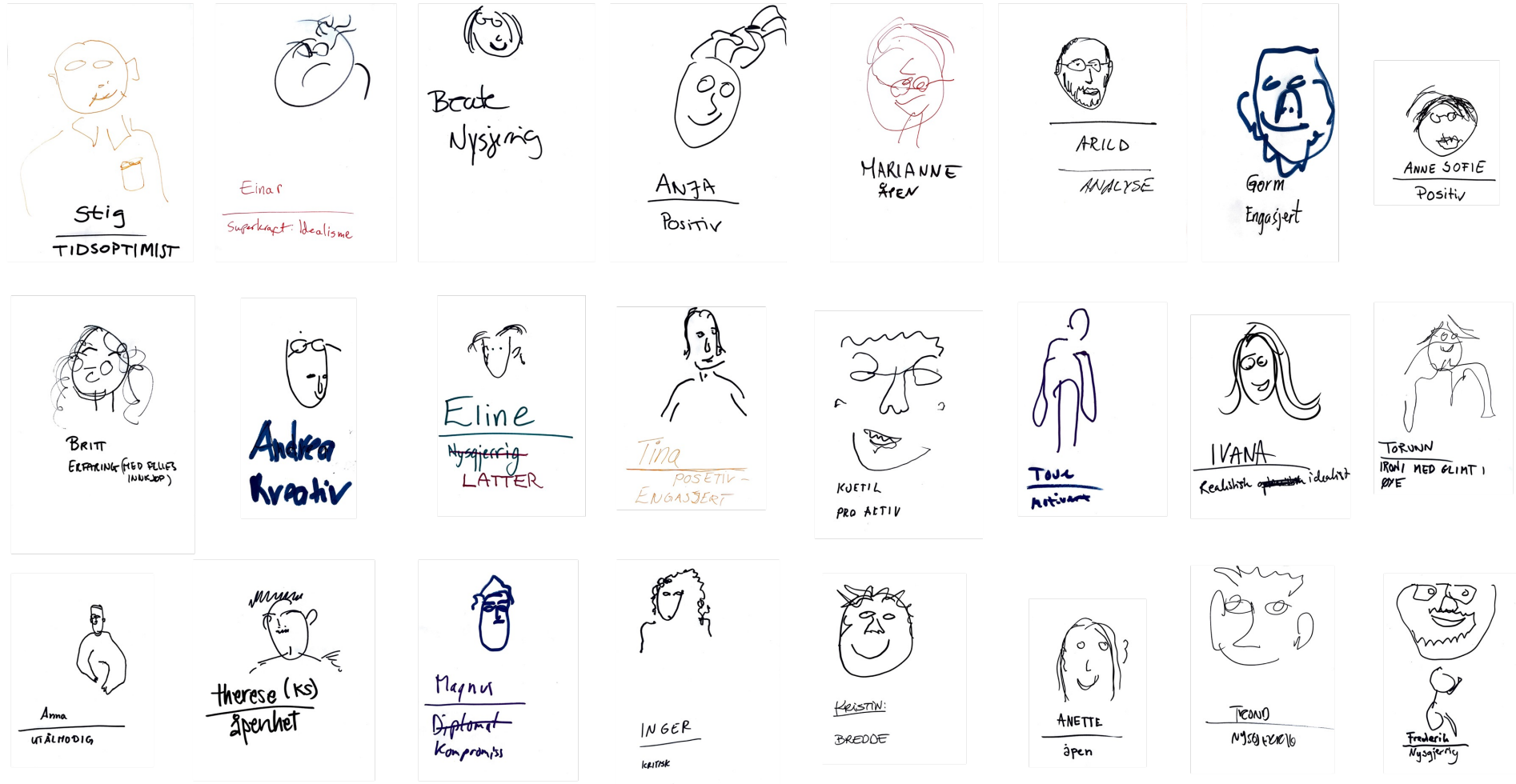
Velge én hovedutfordring

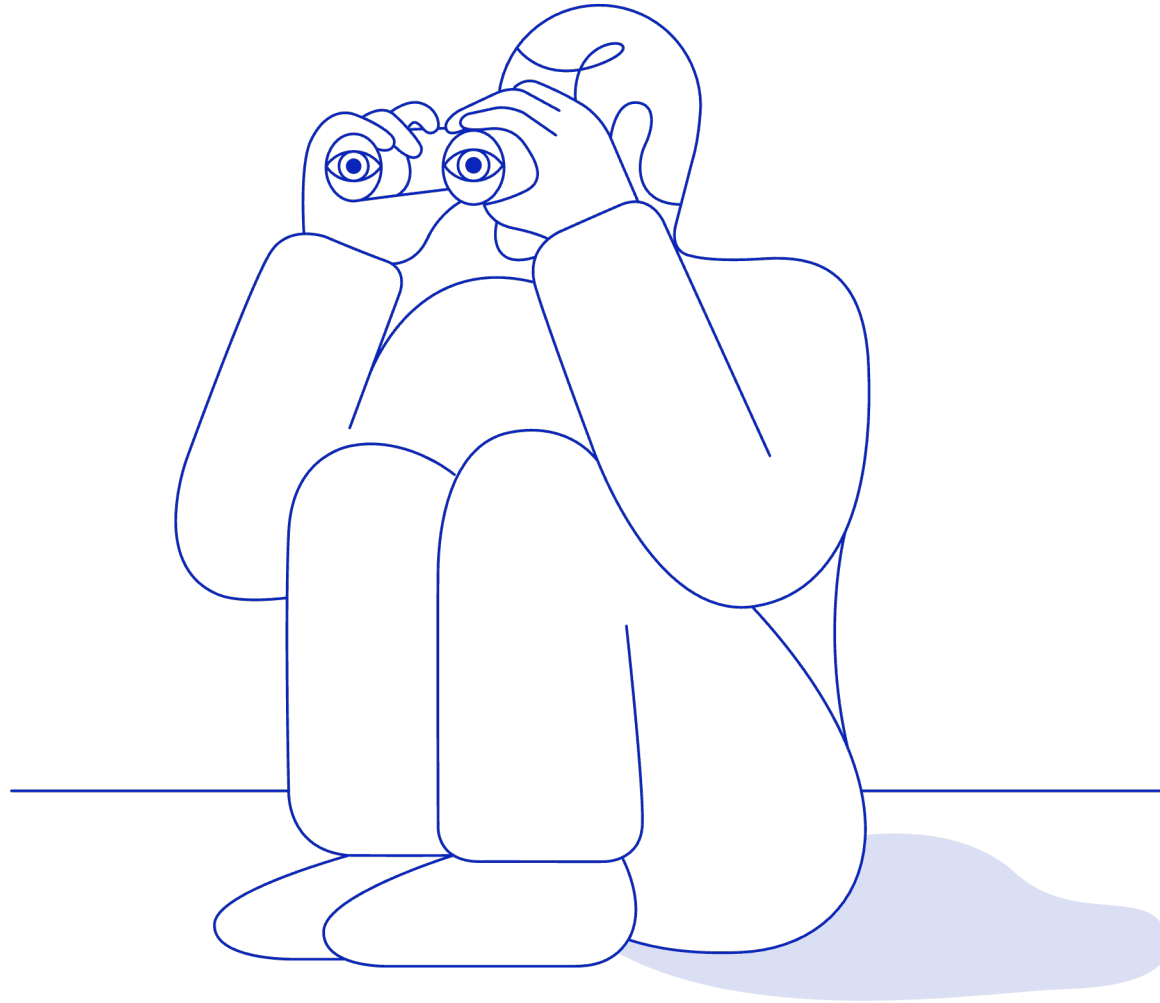
Forankring og veien videre

Deltakerne

03 Resultat

Gruppe 1 og 2

Gruppene beskrev hovedutfordring med fokus på årsaker og effekter. Deretter ga de problemstillingen terningkast gitt følgende kriterier: Gjennomførbar som anskaffelse, Forhold mellom innsats og effekt, Relevans for Rogaland fylkeskommune, Forhold mellom fortøyning og forankring. Basert på dette fikk hver utfordring en gjennomsnittlig terningkast som ga utgangspunkt for videre utvelgelse

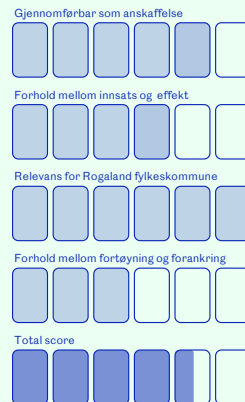
Overforbruk av møbler i kommunen

Årsaker:

- Vekst,
- Nybygg,
- Enklere å bygge nytt

Effekter:

- Avfall
- Forurensning
- Tap av biologisk mangfold

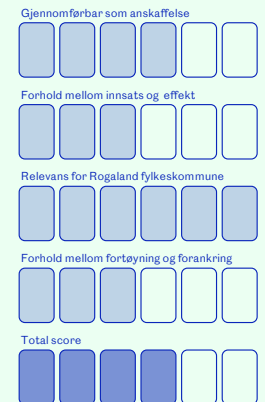
Kommunene har manglende kunnskap om mat og ernæring, og hvordan dette kan bidra til bedre folkehelse

Årsaker:

- Uklare nasjonale føringer
- Ressursmangel i form av tid, folk og penger
- Manglende kunnskap om folkehelse og dermed også engasjement

Effekter:

- Kronisk sykdom og dårligere psykisk helse
- Feilernæring i befolkningen
- Tap arbeidskraft og økt utenforskap
- Tapt økonomisk potensiale

Gruppe 3 og 4

Gruppene beskrev hovedutfordring med fokus på årsaker og effekter. Deretter ga de problemsstillingen terningkast gitt følgende kriterier: Gjennomførbar som anskaffelse, Forhold mellom innsats og effekt, Relevans for Rogaland fylkeskommune, Forhold mellom fortøyning og forankring. Basert på dette fikk hver utfordring en gjennomsnittlig terningkast som ga utgangspunkt for videre utvelgelse

Vi kaster møbler, materialer, tekstiler og utstyr som kunne blitt ombrukt - eller gjenvunnet

Årsaker:

- Ikke godt nok system som synliggjør overskudd på tvers av kommune og aktører
- Det er for enkelt å kjøpe nytt (manglende lovverk/policy)
- Ikke kultur for gjenbruk i anskaffelser
- Manglende kunnskap
- Vanskelig å få til samarbeid på tvers av siloer
- Lite økonomi i reparasjon for enkeltkommuner
- Manglende effektiv lagring og distribusjon

Effekter:

Bruker opp knappe ressurser
Vi forbruker for mye
Bruker mer penger enn vi trenger allerede
trang økonomi

Manglende gjenbruk/ombruk av areal, bygg og inventar

Årsaker:

- Manglende kunnskap/oversikt over faktisk bruk av grå areal, bygg og inventar
- Mer utfordrende å gjenbruke /ombruke enn å gå for nytt;
- Manglende kompetanse/erfaring om hvordan,
- Manglende kultur for gjenbruk/ombruk,
- Mer krevende mtp. logistikk og tid

Effekter:

- Klimaavtrykk og nedbygging av natur og landbruksjord
- Mer avfall
- Forfall
- Ubrukt potensiale

Fire utfordringer blir til én

Hovedutfordring

*Manglende gjenbruk/ombruk
av areal, bygg og inventar*

Men – vi ønsker å starte med:

*Vi kaster møbler, materialer,
tekstiler og utstyr som kunne
blitt ombrukt – eller
gjenvunnet.*

Utfordringen treffer følgende bærekraftsmål

Mål 12: Sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre

Målet handler om å fremme bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre ved å redusere avfall, fremme resirkulering og effektiv bruk av ressurser.

Delmål:

- 12.1) Gjennomføre det tiårige handlingsprogrammet for bærekraftig forbruk og produksjon ved at alle land deltar, men slik at de utviklede landene går foran, samtidig som det tas hensyn til utviklingslandenes utviklingsnivå og muligheter
- 12.2) Innen 2030 oppnå bærekraftig forvaltning og effektiv bruk av naturressurser
- 12.5) Innen 2030 redusere avfallsmengden betydelig gjennom forebygging, reduksjon, materialgjenvinning og ombruk
- 12.7) Fremme bærekraftige ordninger for offentlige anskaffelser, i samsvar med de enkelte landenes politikk og prioriteringer

Mål 15: Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av arts mangfold

Målet handler om å beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, bekjempe avskoging, samt stanse og reversere tap av biologisk mangfold.

Delmål:

- 15.3) Innen 2030 bekjempe ørkenspredning, restaurere forringet land og matjord, inkludert landområder som er rammet av ørkenspredning, tørke og flom, og arbeide for en verden uten landforringelse
- 15.5) Iverksette umiddelbare og omfattende tiltak for å redusere ødeleggelsen av habitater, stanse tap av biologisk mangfold og innen 2020 verne truede arter og forhindre at de dør ut

Utfordringen treffer følgende bærekraftsmål

Mål 17: Styrke virkemidlene som trengs for å gjennomføre arbeidet, og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling

Målet handler om å styrke gjennomføring og fornye partnerskap for bærekraftig utvikling gjennom samarbeid mellom offentlig og privat sektor, sivilsamfunn, og ulike nivå lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Delmål:

17.17) Stimulere til og fremme velfungerende partnerskap i det offentlige, mellom det offentlige og det private og i det sivile samfunn som bygger på partnerskapenes erfaringer og ressursstrategier

Mål 8: Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle

Målet handler om å sikre anstendige og trygge arbeidsplasser nasjonalt og globalt, støtte kreativitet og innovasjon, stimulere til vekst i antall små og mellomstore bedrifter, og redusere antall unge som verken er i arbeid, under utdanning eller opplæring.

Delmål:

8.3) Fremme en utviklingsrettet politikk som støtter produktive aktiviteter, opprettelse av anstendige arbeidsplasser, entreprenørskap, kreativitet og innovasjon, og stimulere til formalisering av og vekst i antallet svært små, små og mellomstore bedrifter, blant annet ved å gi dem tilgang til finansielle tjenester

Om fire år har vi...

Mål 1

...et samarbeid på tvers av kommuner og fylket rundt samordning og gjenbruk av materialer, kontormøbler etc.

Mål 3

... et velfungerende byttemarked mellom kommunene

I neste omgang:

...betydelig nedgang i ubrukt grå areal

Mål 2

...redusert materialavfallet med 75% opp mot dagens tall

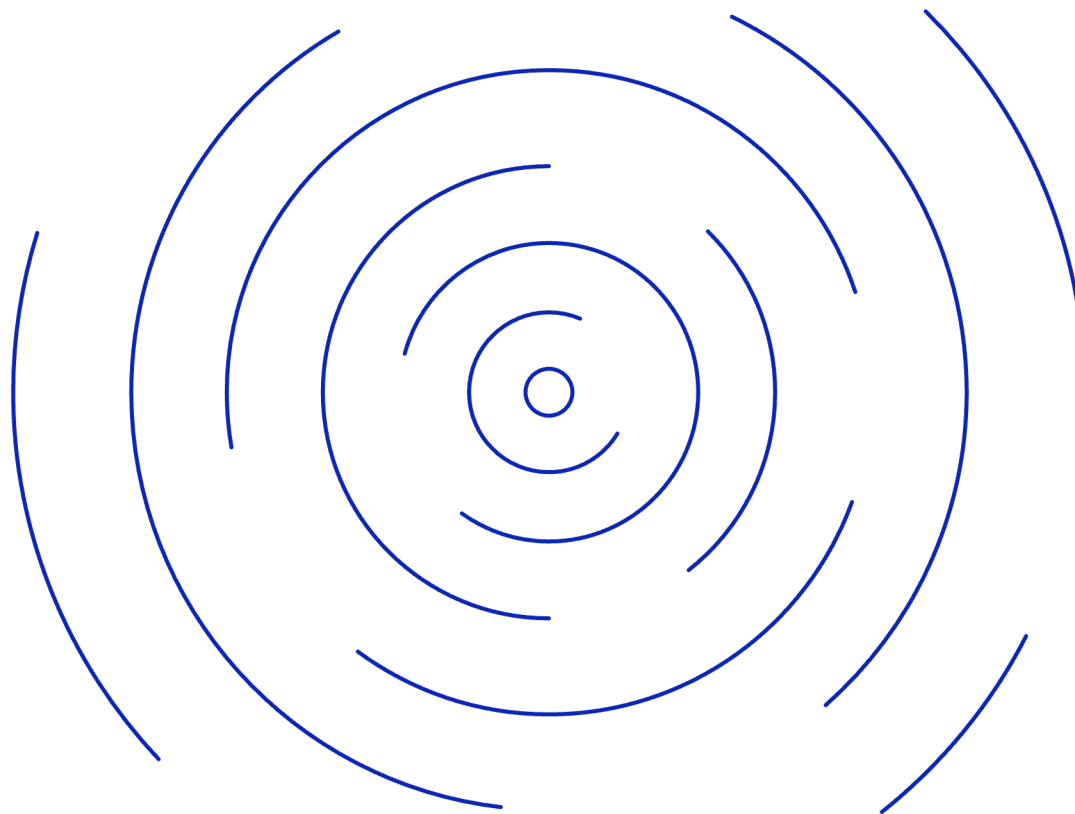
Mål 4

... et lokalt/regionalt mottak for tekstilavfall

I neste omgang:

...mer gjenbruk/ombruk av bygg og inventar

04 Videre arbeid

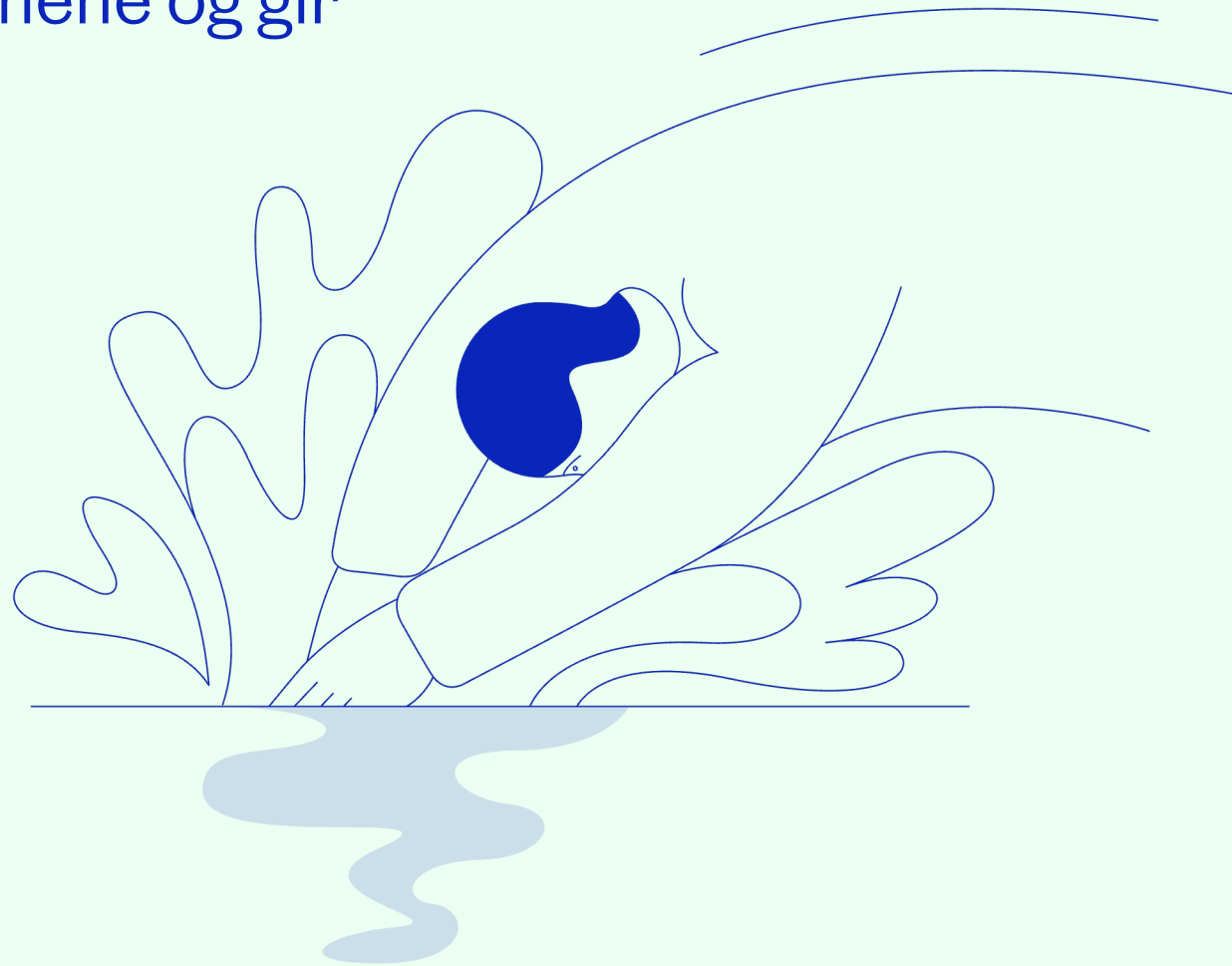
Det er avgjørende at hovedutfordringen resonnerer i de ulike kommunene og gir mening å engasjere seg i

Forankre:

- Veien videre mot forankring av utfordringen er avgjørende for å få oppslutning i den videre prosessen mot en innovativ bærekraftsanskaffelse.
- Representantene fra kommuner og fylket må jobbe frem mot neste samling med forankringsaktiviteter inn mot sin organisasjon.

Forstå:

- Det er ønskelig at deltakerne gjør litt arbeid med å forstå utfordringen i kontekst av deres egen kommune, herunder aktører/målgrupper og deres behov, evt. rotårsaker og sammenhenger.

Hva må vi gjøre?

Hå kommune

- Kartlegge og kommunisere økonomisk gevinst
- Finne ildsjeler

Time kommune

- Synliggjøre gevinster til beslutningstakere

Karmøy

- Finne ildsjel

Haugesund

- Ombrukssenter
- Koble til eksisterende strategi og planer (klima)

Randaberg

- Finne tallgrunnlag for økonomi, miljø og sosial

Sandnes

- Vise økonomisk potensial
- Koble på ledelse

Vindafjord

- Oversikt over bygg og areal
- Selge inn det konkrete først, og så koble på visjon.

Stavanger kommune

- Kan vi skalere litt ned og pitche ideen i f.eks. ombrukssenter?

Fylket

- Forankre: koble de strategisk viktige personene
- Kartlegge eksisterende rammeavtaler
- Teste mot behovseiere

